

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา เกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ภัทรพร ทิพย์มงคล
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์มนัส ชัยสวัสดิ์
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศศ.ม. สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและ การท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2553
คำสำคัญ	การมีส่วนร่วม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เกาะพิทักษ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพพื้นที่โดยทั่วไปของเกาะพิทักษ์ ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญคือ ตัวแทนครัวเรือน ในพื้นที่ผู้นำ คณะกรรมการหมู่บ้าน ประธานและกรรมการกลุ่ม ตลอดจนชาวบ้านทั่วไป จำนวน 37 ราย โดยแบ่งเป็น กลุ่มผู้รู้ 5 ราย กลุ่มประชาชนทั่วไป 32 คน ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

สภาพโดยทั่วไปของชุมชนเกาะพิทักษ์มีรูปแบบการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีความผูกพันแบบเครือญาติ มีการประกอบอาชีพประมงแบบดั้งเดิมโดยมีอาชีพเสริมคือการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เน้นการเรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณีท้องถิ่นและอาชีพดั้งเดิม

การจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนเกาะพิทักษ์มีการจัดรูปแบบกิจกรรมเป็นกลุ่ม ๆ ซึ่งกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชนคือ กลุ่มประมงพื้นบ้าน กลุ่มแม่บ้านอาหารทะเลแปรรูป กลุ่ม โฮมสเตย์ และกลุ่มอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการจัดการของชุมชนจะมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้นำ มีส่วนร่วมโดยการจัดตั้งคณะกรรมการที่ดำเนินการการท่องเที่ยวด้วยการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยจากสมาชิกในชุมชน และแบ่งหน้าที่ตามความถนัดและความเหมาะสม

สมาชิกในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในขั้นตอนการศึกษาปัญหา มีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมในการริเริ่มโครงการใหม่ ๆ ที่ช่วยพัฒนาอาชีพของกลุ่มสมาชิกให้เพิ่มขึ้น มีส่วนร่วมในการลงทุนทั้งทางด้านทรัพย์สินและแรงงาน และร่วมรับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วม เช่น เงินจาก การปันผลของกลุ่ม และยังได้ความรู้จากการฝึกอบรม สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลที่ชาวบ้านร่วมกันปฏิบัติ คณะกรรมการแต่ละกลุ่มจะติดตามประเมินผลโดยการประชุมกลุ่มทุกสิ้นเดือน เพื่อแจ้งให้สมาชิกรับทราบและร่วมพิจารณาปัญหาพร้อมกัน